

TÜRK OFTALMOLOJİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF OPHTHALMOLOGY

TJO

www.ofthalmoloji.org

EDITÖRDEN

Bir bakışta 2019 yılı 1. sayı;

Dergimizin bu sayısında, göz doktorlarının ulusal ve uluslararası katılımı ile insan sağlığını korumak ve geliştirmek amacıyla yaptıkları çalışmalarından seçilen, 6 özgün araştırma, 1 derleme, 4 olgu sunumu yer almaktadır.

Yaşar ve ark.'nın yaptığı, psödoeksfolyasyon sendromu (PES) ile antidepresan ilaç kullanımı arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçlayan epidemiyolojik çalışmada, 2017 kişiye sistemik hastalıklar ve ilaç kullanımını sorgulayan bir anket uygulaması yapılmış; değerlendirme sonucunda PES grubunda antidepresan ilaç kullanım sıklığının yüksek olduğu saptanmıştır. Yazarlar, PES ve depresyon patogenezinde benzer şekilde serbest radikallerin neden olduğu oksidatif hasar ve enflamasyonun rolüne dikkat çekmişler; psödoeksfolyatif materyalin beyinde birikimi sonucu uyarılan enflamasyonun, depresyonu tetikleyerek PES (+) hastalarda antidepresan ilaç kullanımını artırabileceğini düşünmüşlerdir (bakınız sayfa 1-5).

Mayalı ve ark.'nın vücut pozisyonunun göz içi basıncına etkisini değerlendirdikleri çalışmada, 52 bireyin otururken, ayakta ve supin pozisyonunda GİB'leri, Icare PRO tonometre ile ölçülmüş ve GİB ölçümleri arasında istatistiksel olarak önemli bir fark olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca yaş ve cinsiyetin de farklı vücut pozisyonlarında ölçülen GİB'ye etkisi olmadığı görülmüştür. Bu sonuçtan hareketle yazarlar, yatağa mahkum hastalar gibi hareket kısıtlılığının olduğu durumlarda GİB takibinde, Icare PRO'nun güvenli bir şekilde kullanılabileceği şeklinde klinik takibe katkı sağlayacak bir yorum getirmişlerdir (bakınız sayfa 6-9).

Intraoküler enflamasyon olarak tanımlanan üveitin en sık görülen formu ön üveittir. HLA-B27 ilişkili üveitler de genel olarak ön üveitlerin ve özellikle de hipopiyanlı ön üveitlerin en sık nedenidir. Yapılan çalışmalara rağmen, HLA-B27 ile ilişkili üveitin patogenezi hala tam olarak bilinmemektedir. Ayrıca HLA-B27 ilişkili üveit olgularının klinik özellikleri, tedaviye yanıtları ve bu olgulara eşlik eden ek sistemik hastalıklar değişkenlik göstermektedir. İnanç ve ark. HLA-B27 ile ilişkili üveitlerin demografik, etiyolojik ve klinik özelliklerini araştırdıkları çalışmalarında bu üveit

tipinin ani başlangıçlı, unilateral veya dönüşümlü bilateral tutulum ile seyreden, sınırlı süreli ön segment enflamasyonu ile karakterize olduğunu ve ankilozan spondilit başta olmak üzere sistemik hastalıkların üveite eşlik edebileceğini ve komplikasyonlara rağmen görme prognozunun iyi olduğunu bildirmişlerdir (bakınız sayfa 10-14).

Sül ve ark., aktif neovasküler yaşa bağlı maküla dejenerasyonu (nYBMD) bulunan, intravitreal ranibizumab (IVR) tedavisi altında katarakt cerrahisi yapılan ve yapılmayan hastaların birinci yıl sonuçlarını araştırdıkları çalışmalarında, aktif YBMD bulunan hastalarda katarakt cerrahisinin belirgin görme artışı sağladığını, bunun yanında katarakt cerrahisinin anti VEGF tedavi altında YBMD'de progresyonu olumsuz etkilemediğini saptamışlar, aktif nYBMD bulunan hastalarda anti-VEGF tedavi ile kombine katarakt cerrahisi uygulanmasının etkin ve güvenilir bir tedavi yöntemi olarak değerlendirilebileceğini bildirmişlerdir (bakınız sayfa 15-19).

Sigara içmenin, yaşa bağlı maküla dejenerasyonu, iskemik optik nöropati, hipertansif retinopati, katarakt, glokom, tiroid orbitopatisi gibi bazı oküler patolojilerin gelişimi için risk faktörü olduğu bilinmektedir. Kuddusi Teberik tarafından yapılan çalışmada, spektral domain optik koherens tomografi (SD-OKT) kullanılarak, sigara içenlerin maküla, koroid ve retina sinir lifi tabakası (RSLT) kalınlıkları, sigara içmeyen sağlıklı bireylerle karşılaştırılmış, toplanan verilerin ışığında kronik sigara içenlerde RSLT kalınlığının azaldığı ancak santral maküla kalınlığı ve koroid kalınlığının etkilenmediği ortaya konulmuştur (bakınız sayfa 20-24).

Ülkemizdeki aile hekimleri tarafından, koruyucu hekimlik hizmetleri ile bebek ve çocuk takiplerindeki sorumlulukları çerçevesinde, göz ve görme taramaları da yapılmaktadır. Gürsel Özkurt ve ark. tarafından gerçekleştirilen bu çalışmada, Diyarbakır ilinde görevli aile hekimlerinin göz ve görme taramalarına olan yaklaşımları, il merkezi ve ilçelerinde çalışan 100 aile hekiminin, 16 soruluk ankete verdikleri cevaplar ile değerlendirilmiştir. Anket çalışmasına katılan hekimlerin 88'i (%88) kırmızı refle tarama testini bildiklerini ifade ederken, sadece 16'sının (%16) düzenli olarak, 36'sının (%36) ise sadece arada şüphelenirse kırmızı refle

TÜRK OFTALMOLOJİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF OPHTHALMOLOGY

TJO

www.ofthalmoloji.org

EDITÖRDEN

baktığı, problem saptansa bile tedavi zamanını bilmedikleri ve uygun zaman içinde göz doktoruna göndermedikleri, bunun yanında bazı merkezlerde oftalmoskop gibi temel aletlerin bulunmadığı belirlenmiştir. Araştırmalarının sonucunda yazarlar, halk sağlığını ilgilendiren bu konuda bilgi eksikliğinin önemine dikkat çekmişler ve konuyla ilgili eğitici seminerler yapılmasının faydalı olacağını bildirmişlerdir (bakınız sayfa 25-29).

Gülkaş ve Şahin tarafından kaleme alınan, "Kronik Santral Seröz Koryoretinopatide (SSKR) Güncel Tedavi Yaklaşımları" başlıklı derleme yazısında, nörosensöryal tabakanın seröz dekolmanı ile karakterize ve klinik seyri açısından genellikle iyi bir prognozu olan SSKR'nin kronikleşmesi durumunda tedavide izlenecek yollar değerlendirilmiştir. Yazarlar, hastalığın tedavisinde son yıllarda değişik parametrelerde verteporfin-fotodinamik tedavi (standart protokol-fotodinamik tedavi, yarı doz-fotodinamik tedavi ve yarı fluensfotodinamik tedavi), anti-vasküler endotelial büyüme faktörü ajanları, glukokortikoid antagonistleri, mineralokortikoid reseptör antagonistleri ve eşik altı mikroatım lazer gibi tedavi seçenekleri denenmekte olduğu konusunda değerli bilgileri bizlere ulaştırmışlardır (bakınız sayfa 30-39).

Doğanay ve ark., iki olguda Behçet hastalığına eşlik eden santral seröz koryoretinopati (SSKR) bildirmişler; bu birlikteliğin temel sebebinin sistemik steroid kullanımı olabileceğini düşünmüşler ve steroid tedavisi altında görmesinin kötüleştiğinden şikayet eden hastalarda SSKR'nin akla getirilmesi gerektiğini vurgulamışlardır (bakınız sayfa 40-43).

Dergimizin bu sayısında yer alan başka bir ilginç olgu sunumunda, Sanches ve ark., fark edilmeyen bir oküler travma sonrası panüveit şeklinde gelişen *Staphylococcus epidermidis* endoftalmisi bildirmişler ve bu olgudan hareketle

travma sonrası belirgin olmayan bulguların doğru şekilde değerlendirilmesi ile gizli kalmış olumsuz etkileşimlerin akla getirilerek kapsamlı klinik anamnez alınmasının gerekliliğini belirtmişlerdir (bakınız sayfa 44-46).

Çınar ve ark., endoskopik burun polipi cerrahisinden sonra göz çevresinde amfizem gelişen bir hasta bildirerek nadir rastlansa da bu komplikasyonun ortaya çıkması durumunda doku aralığındaki havanın, göz küresi üzerine baskı yaparak göz içi basıncında artma ve glob kan akımında bozulmaya yol açabileceğine ve dolayısıyla acil müdahale gerekebileceğine dikkat çekmişlerdir (bakınız sayfa 47-50).

Kumar ve ark., yakın zamanda dang hemorajik ateşi nedeniyle tedavi gören ve aktif askerlik görevi yapmakta olan 24 yaşında bir hastanın sağ gözde ciddi görme azalması ile başvurduğunu ve yapılan muayenede alt-İLM kanaması (dominant göz) saptandığını bildirmişlerdir. Dang ateşi, sivrisinek ısırığı yoluyla bulaşan akut viral (Flavivirus) bir enfeksiyondur ve bu enfeksiyona yakalanan hastalarda yaygın oküler bulgular yanında nadir olgularda premaküler kanama görülebilir. Tedavi aşamasında, mesleği gereği zaman faktörü önemli olan bu hastada, steroid tedavisi ve vitrektominin potansiyel riskleri de dikkate alınarak, yüzüstü pozisyonda pnömatik tamponad ile tedavi uygulanmış, görmeye hızlı ve tam iyileşme sağlanmıştır. Yazarlar ilk kez uygulanan bu tedavinin, aktif cerrahi tedavi için uygun olmayan hastalarda akılda bulundurulması gereken yararlı bir yöntem olabileceğini bildirmişlerdir (bakınız sayfa 51-54).

Saygı ve sevgilerimizle

Editöryel Kurul Adına

Dr. Tomris Şengör